

Nr 85.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1940 kl. 12,15 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering i statens lånefond för universitetsstudier m. m.

(2:a avd.)

1:o) **Statens lånefond för universitetsstudier.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t (kapitalbudgeten, bilaga 7, punkt 3, sid. 3, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1940) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i statens utlåningsfonder till Statens lånefond för universitetsstudier för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 140,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att till förevarande ändamål skulle anvisas ett lika stort belopp som för innevarande budgetår. Av det för innevarande budgetår anvisade anslaget har emellertid genom beslut den 30 december 1939 föreskrivits, att ett belopp av 70,000 kronor icke finge tagas i anspråk. I verkligheten innebär Kungl. Maj:ts förslag alltså, då meningen ursprungligen varit, att anslagsmedlen för nästa budgetår skulle fördubblas, att förevarande låneverksamhet på grund av det nuvarande tidsläget inskränkes till hälften av den planerade.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet alltså hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i *Statens lånefond för universitetsstudier* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 140,000 kronor.

2:o) **Studielånefonden.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, sid. 4—7) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i statens utlåningsfonder till Studielånefonden för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

Departementschefen har erinrat, att enligt propositionen nr 79 till 1939 års urtima riksdag ifrågasatts, att det till förevarande ändamål för innevarande budgetår anvisade anslaget av 120,000 kronor med hänsyn till krisläget icke skulle tagas i anspråk. Den 30 december 1939 har Kungl. Maj:t fattat beslut i enlighet härmed.

Vid beräkning av det belopp, framhåller *departementschefen* vidare, som vid slutet av innevarande budgetår kunde utdelas såsom studielån för läsåret 1940/41, torde de under budgetåret 1939/40 inflytande amorteringsbeloppen kunna uppskattas till i runt tal 330,000 kronor. Till följd av förutberörda inbesparing av anslaget för innevarande budgetår torde emellertid av sistnämnda belopp omkring 120,000 kronor komma att tagas i anspråk för de för innevarande läsår beviljade studielånen. Följaktligen skulle, därest endast under budgetåret 1939/40 inflytande kapitalmedel, med nämnda avdrag av 120,000 kronor, skulle komma att disponeras för nästa utdelning av studielån, för detta ändamål stå till förfogande allenast omkring (330,000 — 120,000 =) 210,000 kronor. Departementschefen erinrade, att 1939 års urtima riksdag enligt sin skrivelse nr 97 i anledning av Kungl. Maj:ts omförmälda proposition nr 79 funnit en dylik begränsning av låneverksamheten ägnad att väcka betänkligheter. Med beaktande av detta riksdagens uttalande funne han sig böra förorda, att i studielånefonden investerades 60,000 kronor under budgetåret 1940/41, varigenom de för utdelning för läsåret 1940/41 disponibla medlen skulle uppgå till åtminstone 270,000 kronor.

Jämväl detta belopp understeg avsevärt de medel, som under de senaste budgetåren disponerats för ändamålet. Emellertid torde kunna övervägas, huruvida icke vid den låneutdelning, som komme att äga rum för läsåret 1940/41, även skulle kunna disponeras en del av de amorteringsbelopp, som under budgetåret 1940/41 komme att inflyta. Denna fråga torde i sinom tid böra underkastas närmare omprövning. Vidare borde beaktas, att studerande vid universiteten och karolinska mediko-kirurgiska institutet från och med läsåret 1940/41 icke erhöles lån ur studielånefonden utan ur den nyinrättade särskilda lånefonden för universitetsstudier. Enligt en övergångsbestämmelse till förutnämnda kungörelse nr 291/1939 finge dock sådan studerande, som erhållit lån ur studielånefonden, tilldelas fortsatt sådant lån. Då vid bifall till vad under föregående punkt föreslagits, det sammanlagda beloppet av de universitetsstudielån, som under nästa budgetår borde utdelas i form av nya lån, torde komma att överstiga det, som under de senaste åren fördelats — omkring 50,000 kronor per år — syntes anledning icke föreligga att, på sätt i förutnämnda proposition ifrågasatts, utdela nya lån för universitetsstudier jämväl ur den nu förevarande studielånefonden. Enär vid sådant förhållande sistnämnda fond under nästa läsår icke skulle komma att tagas i anspråk för andra lån för universitetsstudier än vissa fortsatta lån, kunde fonden i ökad utsträckning disponeras till lån för andra studieändamål.

Utskottet.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet, som icke funnit något att erinra mot vad departementschefen i detta sammanhang anför, hemställa,

att riksdagen må såsom kapivalinvestering i *Studielånefonden* för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 60,000 kronor.

Stockholm den 9 april 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 83.
